

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتب حجر عتق و ۱- مرثیه العرب ۲- صلی علی ۳- رباعی
مؤلف ۴- خداوند عز و جل ۵- رباعی آدم نبوی - رباعی
موضوع العشق لطیف کسب طریقه

۱۰۲۸۸

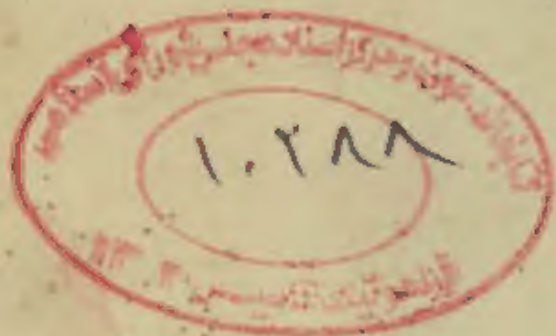
شماره ثبت کتاب

۷۸۱۳۲

۹۹۸۵

خطی - فهرست شده
۱۰۲۸۸

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

بازدید شد
۱۳۸۴

۲۲
این رساله از طبع
تصفیه شمس نیراز
قدس سره

۲

نمبر
۵۶
از مملوین
غیر از محمد و ابی طالب
سلام

۱۰۲۸۸
۷۸۱۳۳

سیرت جلاله کبریه
نمبر از نه بنده
۸۰۷

Handwritten signature in red ink.

در کتب و کتب
نمبر از نه بنده
۵۹

نمبر از نه بنده
۵۸
۹۸۶۱

نمبر از نه بنده	نمبر از نه بنده	نمبر از نه بنده
۵۸	۵۸	۵۸

Handwritten signature in red ink.

۸۱

ربیع بسم الله الرحمن الرحيم **وتم الخبر**

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة
على رسول محمد وآله اجمعين **این کتاب مرغوب**
القلوب از کفایت شیخ المشایخ قطب المحققین و امام
السالکین برهان راه طریقت شاه میدان حقیقت
شمس الدنیا و الدین **شمس تبریز** قصه الله سره العزیز

تصنیف

تصنیف کرده انداز برای آنکه همه میدان خدا تعالی را برسانند
بدین تفصیل توحید تبارک و تعالی جل جلاله و هم نواله بنیاد
بسم الله الرحمن الرحیم و نستعین و تم بالخیر کل الامر
ذی بال لم یبدء بفسیم الله فحسوا بستر

بگویم حمد رب العالمین را	عطا کرد بر ما عقل و دین
درود مصطفی بعد از شنایش	فرستم از دل و جان با صفای

مَنْ صَلَّى عَلَيَّ مَرَّةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا
وَمَنْ صَلَّى عَلَيَّ عَشْرًا صَلَّى اللَّهُ بِهَا مِائَةً
وَمَنْ صَلَّى عَلَيَّ مِائَةً صَلَّى اللَّهُ بِهَا أَلْفًا وَمَنْ

صَلَّى عَلَيَّ الْفَارُجِ كُنْفِي فِي الْجَنَّةِ

مقامی چند از سالک بگویم : در آن کفن رخصت و نوح جو

قوله تعالى وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ حَتَّىٰ أَكَلَمَ مَا قُلْ وَدَلَّ

سدر که خضر مودین جامع : بنظم آنرا بگویم باش سامع

كُنْ عَالِمًا أَوْ مُعَلِّمًا أَوْ مُسْتَقِيمًا

شریعت را مقدم دارا کنون : طریقت از شریعت نیست

الشَّرِيعَةُ كَالسَّفِينَةِ وَالطَّرِيقَةُ كَالْبَحْرِ وَالْحَقِيقَةُ

كَالصَّدْفِ وَالْمَعْرِفَةُ كَالدُّرِّ مَنْ رَكِبَ السَّفِينَةَ

نَشَرَ شَرَّعَ فِي الْبَحْرِ ثُمَّ وَصَلَ إِلَى الدَّرِّ وَمَنْ

نَدَا

تَرَكَ هَذَا التَّرْتِيبَ لَمْ يَصِلْ إِلَى الدَّرِّ

کے در شریعت راسخ آید : حقیقت را بروی خود کشاید

از راه تربیت بپیران بشارت : بداده چار منزل با عبارت

قوله تعالى وَمَا يَعْلَمُ نَاوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ

فِي الْعِلْمِ حَدِيثُ الشَّرِيعَةِ أَقْوَالِي وَالطَّرِيقَةُ

أَفْعَالِي وَالْحَقِيقَةُ أَهْوَالِي وَالْمَعْرِفَةُ أَغْرَابِي

یکی منزل که آن ناسوت نام است : بر از اوصاف حیوان تمام است

از آن منزل اگر خود بگذرد کس : رسد در دوم منزل با ملک بس

در آن عالم جو او موقوف گردد : ملک آسمان مکتوف گردد

جو بر کرد قدم را اورطکوت	رسد در سیوم منزل ابو جبر
اَنْ غَيَّرَ اللَّهُ وَاعْبِرْ مِنِّي	
مقام روح برین حیرت آمد	انسان از وی بگفتن غیرت آمد
قوله تعالى قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي	
دران منزل بود کشف و کرامات	ولی باید گذشتن زین مقامات
مَنْ أَحَبَّ شَيْئًا أَكْثَرَ ذِكْرَهُ	
اگر دنیا و عقبی پیش آید	نظر کردن دران هرگز نشاید
مَنْ أَرَادَ الدُّنْيَا فَلَهُ الدُّنْيَا وَمَنْ أَرَادَ الْعَقْبَى	
فَلَهُ الْعَقْبَى وَمَنْ أَرَادَ الْاُمْلَى فَلَهُ الْاُمْلَى طَالِبُ	

الدنيا

۵

الدُّنْيَا نَحْنُ وَطَالِبُ الْعَقْبَى مُؤَنَّثٌ وَطَالِبُ الْاُمْلَى مُذَكَّرٌ
بنور ذکر باید در گذشتن
قَلْبُ الْمُؤْمِنِ حَاضِرٌ مِنْ ذِكْرِ الْخَفِيِّ
جو گردد جان و دل از غیر حق بک
قوله تعالى وَهُوَ يَعْلَمُ اَيُّمَا كُنْتُمْ
دران منزل چهارم حبت جوئی
قوله تعالى فَاذْكُرُونِي اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُوا
مقام قرب منزل بی شائبه
الْاِنْسَانُ سِرِّي وَاَنَا سِرُّهُ

بوی حق رسد آنجا چو سالک شود بر یکبشیا مالک

فصل اول در بیان توبه

بریزم اشکها چون در مکنون گفتم توبه ز سر آغاز کنون

قُلْتُ يَا رَبِّ أَيُّ بُكَاءٍ أَفْضَلُ عِنْدَكَ فَقَالَ

بُكَاءُ الصَّاحِكِينَ كَثُرَتْ الصَّلَاتُ يَمِيتُ الْقَلْبَ

هر دم توبه باید کرد عادت بخستین توبه بایلیس عبادت

قوله تعالى يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

که بی توبه عباد چون سر است و دلش چو میند کور است

سَنَ تَرْهَدُ بِغَيْرِ عِلْمٍ جُنُوبٍ فَقَدِمَاتِ كَفَرًا

هر یک فرض آمد توبه کردن بهر دم توبه کن تا وقت مردن

قوله تعالى يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ

تَوْبَةً نَّصُوحًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا أَنْسَيْتَ

بکافر فرض آمد تا ز کفران کند توبه همیشه چون مطیعان

بعا صی فرض آمد تا ز عصیان برون آید در آید سوی ایمان

قوله تعالى يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي

إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي جَنَّتِي

بخا صان توبه کردن از مقامات بهر دم فرض باشد از کرامات

وَمَنْ أَرَادَ الْعِبَادَةَ بَعْدَ الْوُصُولِ فَقَدْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ
صَاحِبُ الْوَزِيرِ مَلْعُونٌ وَتَارِكُ الْوَزِيرِ مَلْعُونٌ
زاول حق بیاید توبه کردن بحق باید درین راه جان سپرد
مَا أَشْغَلَكَ عَنِ اللَّهِ فَهُوَ شُغْلُكَ **فصل دوم در بیان روح کوی**
چنانکه گفته ام بالا دقیقت شریعت هم طریقت هم حقیقت
وجود آدمی از هر سه مجموع کرده حق تعالی جمیع مسموع
یک نفس یک روح و یکی دل ملی در حرف هر یک است منکر
جَعَلْتُ فِي النَّفْسِ طَرِيقَ الْمَزَاهِدِينَ وَجَعَلْتُ فِي
الْقَلْبِ طَرِيقَ الْعَارِفِينَ وَجَعَلْتُ فِي الرُّوحِ طَرِيقَ الرَّاعِبِينَ

شریعت راه تن آمد طاعت طریقت راه دل شد باقیات
الْقَنَاعَةُ كَثْرًا لَا يَفْنَى أَبَدًا أَبَدًا
حقیقت راه جا سر نهان است درون جا و بیرون جا است
اگر طالب بود صادق درین راه جان و دل بخیزد از سر جا
الصِّدْقُ نَجَى وَالْكَذِبُ يَهْلِكُ
اگر بومی ازان خواهی که یابی نهستی یا بیرون نه در خرابی
كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ كَعَابِرٌ سَبِيلٍ
وَعَدَّ نَفْسَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ
آلم اندر صورت خویش درنگ حصار نفس را از پنج برکن

وَهَيَّ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْهَوَىٰ هِيَ الْمَأْوَىٰ	
تقوی شهر دل آباد کردن	بیمت جان و دل را شاد کردن
فَإِنَّ خَيْرَ الْغَنَاءِ اتَّقَىٰ قِيمَةَ الْمَرْوَعِ عَلَى اللَّهِ الطَّيْرُ	
بطیر جاحشیه و المرو بطیر بهمته	
دوی را نیست به اینجا کی شود	دوی بگذار اینجا و اکی رو
الْإِيمَانُ أَقْرَبُ بِاللِّسَانِ وَتَصْدِيقٌ بِالْقَلْبِ	
بده در نفس خود را کوشالی	که دشمن رو نیابد هیچ حالی
صفات نفس شهوتها را بدارد	صفات دل همه طاعت بکردن
ترك الدنيا راس كل عبادة وحب الدنيا راس كل خطيئة	

۳۵

۸

صفات نفس بگذار اکتون	صفات دل بچکان بهمت
قلب المؤمن عرش الله تعالى	
صفات روح جمله نفس شوقست	اکی در ناز که در عین ذوق است
چو دل بر یک صفات روح گیرد	شود مقبول در دلهای پذیرد
وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ فِي الْأَرْضِ آيَاتٌ	
طلب اندر صفات ذات رحمان	یاباید هر کی را قدر امکان
يَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ مِنَ أَمْرِ رَبِّي	
فصل سیوم در بیان وضو و نماز گوید	
چون این کو هر محمد مصطفی مسفت	وضو را که سلاح المؤمنین

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْوُضُوءُ مِفْتَاحُ الْمَوْفِقِ

باید بود وایم با طهارت **بظاہر ہم باطن با بصارت**

الْوُضُوءُ مِفْتَاحُ الصَّلَاةِ وَالصَّلَاةُ مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ

بود ظاہر طهارت از نجاست **لظہارت باطن آمد از نجاست**

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا صَلَاةَ إِلَّا بِطَهَارَةٍ

چو وقت آید نماز وقت بگذارد **از ایض با جماعت هر سید**

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى خُسْرًا وَقَاتَ

فِي الْجَمَاعَةِ آتَاهُ اللَّهُ أَجْرَ الْفَاشِقِ وَالَّذِينَ

قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ صَابِرِينَ يَمُوتُونَ وَيُقْتَلُونَ وَغَيْرُهُمْ

ادنی

زَوْقَتِي تَابَوْقَتِ مُنْتَظَرٌ بِأَشْرَفِ **بذکری یا بفکری مختصر باش**

الْمُنْتَظَرَةُ بِالصَّلَاةِ كَانَتْ فِي الصَّلَاةِ أَفْضَلَ مِنَ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ

مَعْنَى بَاكٍ كَمَا لَا فَرْقَ **خلل تا در نیفتد در حضورت**

قوله تعالى صَمٌّ بِكُمْ عَنِّي فَخَصْمٌ لَا يَرْجِعُونَ

بهر جانبی که باشی ذکر میگو **بهر حالی که باشی شکر میگو**

كُلُّ امْرِئٍ يَالٍ لَمْ يَسِدْ بِهِ بِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ ابْتَرَأَ

بهر جانبیکه باشی با خدا باش **از خود بیگانه با او شناسا باش**

قوله تعالى وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

بهره مردون حق را جای در دل **در وقت تا نیاید به عز از دل**

ما شغلك عن الله فهو ضلالت

خمس رجون دزد در بند چوبستی دزد این باش مخد

صم بكم عسى فهم لا يرجعون

پس که رخت عادت است بر در حضرت حی با کرامت

گر خوبی که با نوح تعالی سخن گویند قدمت بی مثال

بخون قرن کلام الله بشنو قدیمستین رخت منزل این

لکل شیء قلب و قلب القرآن سورة کس

در امت را امام خویش گردان همیشه قدم کن به دل و جان

فاقر و ما تيسر من القرآن

۱۱

اگر خواجه سخن با حق بگوئی غار خود منور دل بجوئی

الصلوة معراج المرئین و بعد الصلوة تلاوة القرآن

الصوم حبه من النار و جن الايمان

چو روز آید باید بود صایم چو شب آید نیاید بود قیام

شب و روزت چو کرد با تو گشت نماید کار کل نیک آسان

الصوم حبه من النار و جن الايمان ان للتقین مفا

ان خیر من اذ التقوی فصل چه در ترک دنیا گوید

ز دنیا ترک گیر از بهر دین توکل با خدا کن بالیقین تو

الدنيا ساعة فاجعلها طاعة

، ، ،

چو باید رفتنت از در دنیا چو بندی تو دل از در دنیا
اخرج من الدنيا تفضل الى الاخرة
نباید بست دل با زن و فرزند نباید بود تنها با خداوند
انما اموالکم و اولادکم وعد و لکم فاحذروهم
نه می غفلت که مار کور کرده است که یاد مرک از دل دور کرده
الموت باب لا بد من دخله والقبر منزل لا بد نزوله
بغفلت های دنیا خلق مغرورند که یاد مرک از دل کرده دور
الموت جسر یصل الحبيب الى الحبيب
ز دنیا اهل آن چون تیر بگریزند چو بگریزی زان دیگر میایز

الدنيا

الدنيا جيفة ومطالبها كلاب
علايقهای دنیا قطع کردن حزن دل باشی در جهان غریب
کن فی الدنيا کأنک غریب او کما بر سبیل
وعد نفسك من اصحاب القبور
اگر در دن جمعیت محاصل آید دعا ی کر کنی و انگاه شاید
قلب المؤمن حاضره من ذکر الحفی فمن
دعوات المظلوم مستجاب
نباشد مبتدیر ایچ به زین که پیر از ایچوید راه بروی
من لا شیخ له لادین له ومن لا دین له لا عرفان له

ومن الاعرفان له لا جزیب له ومن لا جزیب له لا نفس
له الا ولیا فی تحت قبائی لا یعرفهم غیری
اگر خود که خلوت گزیند پس آن بهتر که پیش شیخ نشیند
زیند و بد ترا خود باز گوید : زاسر ز نهانش باز گوید
مثالش را بگویم کوش داری : درن تمیل بر یک بشویش
اگر بی بیگاری پیش گیری : هلاکت ز بهر خویش گیری
من لبس له شیخه فشیخه ابلیس من لا شیخ
له لا دین له و من لا دین له لا عرفان له و من
لا عرفان له لا مولا له

چنانچه اندر جهان نمی دید بانی : بیاید تا دید از ره نشانی
اگر آن دیدبان در وی شودی : بجز غرقش شودی هیچ سودی
من یعرف الحقیقه و الشرعیه بلا امام فقد کفر
خطر در راه دین بسیار باشد : کل خوشبوی پراز خار باشد
جبراع نور باطن را بر اخروزی : بخدمتگاه بشین شام تاروی
افضل الذکر الخفی النور مخ المومنین
بکم خوردن بکم گفتن بکم خفتن : بکن عادت تو کم با حق بودن
اگر یک ذکر گوید صبح تا شام : رسد کارش بفضل حق با تمام
و استغوا من فضل الله و اذکرو الله ذکر الکثیر العلم یفلحون

جو کرد جان و دل از غیر حق پاک : رسد در عالم باهوت بی پاک
چنان حاصل شود در دل صفایش : بیک چله کسای کار با پیش
دو چشم خویش بر بند چون بان : در دست تا دم گم گشته و اند
عروس موفت چون رخ نماید : رخس خویش عقل رو بر یابد
یک ساعت تر هفتاد بخار : نماید رو بر یورای انوار
چشم بند و لب به بند و گوش نه : گزنی مینی سر حق بر من بخت
قال النبي صلى الله عليه وسلم ان الله جميل يحب الجمال
در آن حالت مقام نور باشد : ز جای آب و گل و دوده باشد
در آن خلوت بجا شوق عشق با^{ست} : زدودن حق مراد بی نیازی

دولاف

لو عرف الانسان منزلته عندي قال في كتابه
من انفايه لا ملك ليوم لا اله الا الله
درین ره مرد را تجرید و تفرید : جای تا کاشاید کار توحید
يا ايها الذين امنوا استعينوا بالصبر والصلاة
تجسیر مرد را تجرید باید : زدودن حق بدل تفرید باید
به بیوندی قناعت باید کرد : بفرقه وفا که باید بودش مرد
لباس صرمی پوش بر تن : درخت حرص از پنج برکن
اگر چیزی بود در ملک و دولتش : بمقدار درم یا کم ازین پیش

مَنْ أَحَبَّ شَيْئًا أَكْثَرَ ذِكْرَهُ بَدَتْ

ز ملک خویش تا بیرون بیاید حاجت از پیش روی تو گساید

مَا مَخَلَكَ عَنِ اللَّهِ فَهُوَ صَمَلٌ

مقام قرب پس از مقام است مہی و از آن منزح است

إِذَا سَمَّ الْفَقْرَ فَهُوَ اللَّهُ . . .

بجز صادق نیاید بدین بجز عاشق کجاست کس و کی

الصِّدْقُ يَجِيءُ وَالْكَذِبُ يَهْلِكُ

طریق فقر رهی است مشکل یقین باید درین روشنی

الْقَنَاعَةُ كَثْرًا لَا يَفْنِي أَبَدًا

و دین و دی بس که گشتند یقین را تو شسته آن ره نبردند

بجای باید رفت آن نه زیاده و جا باز است جان ده باز

مَوْتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا

تسکیم بر درجه داند این سخن اگر آگس که باز و جان و تن

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

این کفر و ایمان راه فقر است درین رهی همیشه خوف کفر است

الْإِيمَانُ بَيْنَ الْخَوْفِ وَالرَّجَا

انشاید خوف غالب فی جوار ایمان برد و باید بود مار

فصل ششم در بیان معرفت

سخن در معرفت بخیرت کنون : بر وزن نرم ز دریا در مکنون
 الشَّرِيعَةُ كَالسَّيْفِ وَالطَّرِيقَةُ كَالنَّجَرِ وَ
 الْحَقِيقَةُ كَالدُّرِّ الصَّدْفِ وَالْمَعْرِفَةُ فِيهَا
 كَالدُّرِّ قَرْنٍ أَمَّا الدُّرُّ رُكْبُ السَّيْفِ
 لباس زنده تقوی تا نبوشی : شرب معرفت رکی بنوشی
 يَجَاهِدُ عَدُوَّكَ فَكَيْفَ رَفِيقُ أَمْرٍ وَهُوَ
 کسی که معرفت کرده صل : مقام قرب خود را کرده صل
 التَّفَكُّرُ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً
 یکی باید تفکر کرد بر ذات : که از خاک محض صورت گرفته است

الْإِنْسَانُ بَيْنَ الرَّسَبِ
 زهی باکی که ز خاک بقدرت : وجود آدمی را کرد صورت
 بگوهر : قرین کرد مار : بنفشه روح در تن کرد جان را
 بهر داد و میانی که بیند : کمر داد قوت تا نشیند
 زبان را داد گویایی که گوید : عقل را داد جویایی که جوید
 در دوست گیری و پارسا : روحی داد هر یک جمله مارا
 جِسْمُ الْإِنْسَانِ نَفْسُهُ وَرُوحُهُ وَقَلْبُهُ وَتَمَعُهُ
 و بصره و لسانه و بدنه و رخیله و کل ذلک
 أَظْهَرَتْ نَفْسِي لَا هُوَ إِلَّا أَنَا وَلَا أَنَا غَيْرُهُ

بخوا چشم سرمشوق دیدن - کلاش گوش سرخو بشنیدن
که سر تا قدم این مجذوق - بسوی دست خود کرد چو عشاق

فصل ششم در بیان مستود و محبت گوید

اگر عاشق شود در یاد معشوق - نیاید یاد او را هیچ محذوق
اِذَا عَرَفْتَ ظَاهِرَ الْعَشْقِ فَقَلَيْكَ بِالْفَنَاءِ
عَنِ الْعَشْقِ حُبًّا بَابَيْنِ الْعَاشِقِ وَالْمَعْشُوقِ
نهان اندر نهان بیند جانش - بگوش دل کند فهم کاش
تو می عاشق ظاهر در صفت - تو می معشوق باطن در حقیقت
نهانی خویش میندیشکار - شود عاشق بر روی خود نکار

چو از خاکیم آخر خاک کردیم - بجان دادن چو غناک کردیم
بدین گونه شناسه چون خد - شوی عارف کنی حاصل بقادر

فصل هفتم در بیان مستود و محبت گوید

بدان کاین عشق نده دل قیام - جگر بر خون آن درد عظیم است
بهم با جان بدین عالم بیاید - ز تنها مانده چون بوس در آمد
الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى مَنْ أَحَبَّ
لِقَاءَ اللَّهِ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ لِقَاؤُهُ
محبت در دل است عشق در جگر - تنم زادت او چون نفی بجای
محبت که شود ظاهر بصورت - همانا صورت شود عاشق صورت

چو عاشق گشت در معشوق ندهد او نشاء جز کوی معشوق

فصل نهم در بیان معشوق

فنا در جلای منی قنایست بقا اندر بقا دایم بقا است

اگر کردی تو در توحید فانی بحق باقی بقا و زندگانی

فنا ترک هوار نام کردند بقا بعد صفاتش ر شمرند

نباشد موت هرگز اولیا را نه هر یک اصفیا و انقیار

ز داری تا بداری نقل باشد ز شغل دار دنیا عزل باشد

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا يَمُوتُونَ بَلْ يَنبَغُونَ مِنْ دَارِ الْخَالِقِ

بدوق و شوق مرغ خویش بودند ز داری تا بداری نقل کردند

چو و باست تو هم باش با او دل خود در دنیا پاک تر شو

و هو معکم ایضا گفتم فصل دهم در بیان معشوق

مسافر باش دایم ره می روی قدم را بوش و رز چاه از کوی

چو ره دور است و منزل بی نهایت یقین بر تو نشاء کن ره بر خاست

ز صورت پای بر دهنه روان شود ره حق پیش گیر و پس روشن

هر آن منزل که اندر پیش آید اقامت کردن اندر نشاید

بهر ملک عجایبها به بیند ز بهی عالم غرایبها بچیند

سفر اندر دل خود بایست کرد نه در دنیا زمین بجا بایست کرد

نه بی نزدیک وادی از دو پای اگر گیتا شوی مرد خدای

وَعَنْ أَقْرَبِ الْيَمِينِ حَبْلٌ لَوْ رِيدَ
 مرید از اجمین قدرت کافی : مرید ره دین را هست شای
 درین ره کار برچو بد اصل : مرتب کرد مس از فضل
 نیت سیاره قرن با بعم : تمام این شصت و سه بیت غم
 : هجرت مقصد و بجا و مفت است :
 : حساب سال تاریخ فرق است :
 تمام این مختصر منظوم و موزون : که مرغوب القوب است نه کنون
 که نام بن یک گفت مرغوب : مرتب شد بوقت عالی خوب
 . وقت تمام سال مرغوب علی بن تاریخ هر شب

این رساله صیقل
 تصنیف فرموده حاج
 محمد

ربیر بسم الله الرحمن الرحیم **وتم بحمد**
 هر جامی که بچشمی محمد است و صوت برسان کامل
 که در مرتبه جام است چنانچه صفت جلال و جمال و سما و الهی
 و کیانی در مرتبه ذات صلح کل دارد و خوب محمد شریف و متصف
 این سهری چند است بدین میان این رساله بختاب
 صلح کل مخاطب کرده و وجود مطلق که غیب جوین است

و لا تعین

و تعین و مجهول کیف است از در علم حصولی یافتن که انانیت
 بی تو بم تقدیر مستعار و غیب است چنانکه حصول صورت
 تنی فی لفظ که از در معق مطلق گویندین مرتبه تعین
 اول و وحدت و حقیقت محمدی بخونند که قبل محض است
 چنانچه آب وجود مطلق و ن آب قابل محض است
 مانند وحدت و این دایره بدو قوس متوس کرده شد
 که سلب و ایجاب است شنو یک نسبت قابل سلب اعتبار است
 است که صفات بیست و نام ذات آب قابل سلب صفات است
 بدین تقدیر قوس احدیت خون که عین وحدت است نسبت

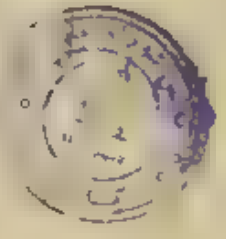

دو مرتبه بنوشت عبارت است که مراح و جاب است بدین
 تقدیر قوس و حدیث تصور کن که عین وحدت است
 و وقتی که بر دو نسبت اندکند **حکم و سلطنت** در رتبه
 دو حدیث و وحدت بدین وضع قیاس کن که برزخ
 کبر است نه آنکه چون شمس متوسط است و بالا و پایین
 است و زیر و زبره و مرتبه دوم که تعیین ثانی و انوشت
 و حقیقت انسانیت از حیثیت نبوت عبارت است که ذات
 و صفات و اسماء و افعال اند چون که ذات بصفت نظیر اسم
 ناظر فعل کرد که خود در دیرپای این دایره نیز بود قوس

و سلطنت

موقوفی

مقوس کرده شد یکی طرف فاعل بذات ناظر است و در
 قوس اسماء بهی و رب گفت ذات و وجب الوجود که
 ظاهر وجود است و جمیع اسماء با هم اند مستی شد دوم
 صرف مفعول که ذات منظور است در آن قوس اسماء که
 و ربوب گفت و در محکم الوجود که ظاهر علم است
 و جمیع عیان ثابته کفرت اسماء سما و کرد فهم کن که کن
 برزخ صغری وضع ذکر دارد که در دایره وحدت احدیت
 فاعل واحدیت نسبت زیر که خود سلب اعتبار نسبت فاعل
 چگونه ماند وین تعیین ثانی که و نسبت است خود را

بیت
بیت معلوم

فیه

حیثیت حیات و علم و قدرت و سمع و بصر و کلام
ذات را عالم و فاعل و مفعول و معلوم یافت و اگر معلوم
مطلق است عالم و معلوم حق است و اگر معلوم مقید است
این هم معلوم **حق** است بشود چون ذات را ناظر و منظور
یافت پس ذات حکم شرک قبول میکند که واجب وجود
و ممکن الوجود هر دو صاحب وجود اند ازین حیثیت وجود
روح مجرد نامند که مدعی حق و حق تعالی فرمود **فَاِذَا سَوَّيْتَهُ**
وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوحِيْ و نشان کامل فرمود **اَوَّلُ مَا**
خَلَقَ اللهُ رُوْحِيْ که هر دو خدا و مدعی روح اند و این روح

اضافی

اضافی را وجود اضافی گفتند چون ان علم اضافی لا حق
ترا عقل کل نامند که ما تَشَاوُنَ لَّآ اِنَّ كَيْدَ شَاءَ اللهُ
چنانچه وجود مطلق بتعلق علم حضوری و قدرت گفت
و آن عقل کل مظهر ذات است و مخلوق ملا و اسم چنانچه
از در یاد در تر و د تا که در یک جرحه در نظر آمد سبحان الله در
جرحه تمام دریا گنجد و در یاد در نظر جرحه آمد باین دریا گوید
که در جرحه وجود من نفخ کردیم و جرحه گوید که اول وجود من
از دریا صادر شد و اگر کسی پیش چشم غریبان نهاد و در نظر کند
در هر روز آن جرحه نماید چنانچه هر زره را تمام وجود در سینه

هست که قابل تجزیه نیست و اگر هر روز غریب آینه باشد
 بصورت ماه چهارده زجهت جمال پیدا آید بنوی تغییر دریا
 جرعه بود ولی تغییر جرعه ماه نمود چنانکه گفت انام الله
 والخلق من نور محمدی چنانچه جرعه گوید که من از فیض دریا
 هستم و جرعه با از طفیل من و هر آب که تمام در دریا است
 آن تمام آب در جرعه است و هر آب که در دریا، معق است
 آن آب در جرعه مقید دریا چنانچه آن جرعه رتبه محمدی ^{صلی الله}
 علیه وسلم و آن جرعه یعنی تبدیل جرعهها نمود چنانچه عام تفصیل
 محمدی و او حال عالم چون ماه چهارده عنصر محمدی که بخط ^{است}

دول

و اول ما خلق الله عقلی و پیرون وی بر یک بعینه
 جام جهان سماست نه است بر قطر مجید که عالم غایش دین
 خوی جنید و شبی و منصور و بایزید بشنودوری است
 که ذات قایم بنفسه و صفات قایم بذات و اسما قایم ^{بصفات}
 و افعال قایم با سما بدین نظر دوری تمام شد و بحر وجود
 نمود و این غیر و دومی و مخوق گفت که هر که دومی را ^{است}
 و یکا کلی را شناخت و آن جرعه اول ما خلق الله نور ^ی
 گفت که العقل نور تفارق بین الحق و الباطل و ^{ان}
 نور وجود اضافی ملک ملکوت موجود گشت و از ^{اضافی}

اگر اولا ما خلق الله عفی اشارت هست نسو و ملک
 درس خور کرد او نیند و بر کرم علم داد او جابل ماند و نر
 نیز ابابا طل من بعض ظهور ابد فرمود او و جهالت
 و بطلان در مرتب غلط کرد که چون عبیدر آله گفت و آله
 عبیدر این ظهور کفر زنده شد و چون آن عقل کل را معرفت
 خود که شعور را شعور است آنرا نفس کل گویند که مظهر است
 و من عرف نفسه ای نفس محمد بر فقد عرف ربی
 اشارت بدوست و آنرا در صورت انسان نفس
 ناطقه خوانند که ضمیر من سوی او رجع است و عرفان برین

آمده است خود را به بین بچشم من و می کن مرا آگاهی
 که نشوی در سجود خویش و اگر این انیت صفت بابا خا^{فت}
 ملحق است که من شاه و من که آنرا انفسانیت گویند
 و نفی برین آمده است برین آمده است و وقتی که آن نفی
 شود و نظر باز گردیده در بطون افتد آن زمان شعور را
 شعور خواهد ماند که معرفت نفس تقیه خود است درین محل
 صاحب نزله الارواح فرمود که قومی را اندیشه بخود رسید
 مکان بردند که رسید چنانچه صاحب قمار فرمود فنا شد
 صاحب فنا نیست چون شعور فنا مرفع شود صاحب فنا

هست پس فساد و فساد در جاست نه یکی نفعی در نفعی اثبات
 چون از درش بسیار آن شعور مرتفع شود باستغراق
 که در معنیت و تعالی که نفعی مطلق بخود است
 پس علم اضافی که شعور مطلق است و امنیت عبارت
 از دست مستتر است میان عقل کل و خواب آید
 مانده از ایل میشود در حیات و مهدیات و در بخودی
 و در خواب که لاینا مر قلبی فرمود آن نقصه قلب گشته
 فقد عرف ربیه شود که العلم لقطه و لقب آن
 است و معرفت ربی بر بی گوید است یکی نفس و یکی

روح و یکی دان ولیکن هست بر یک حرف مشکلی نشود
 حکمت عنبری باعث ال طبع شعور شعور مرتفع باستغراق
 آزادی گویند و صاحب دین خوانند و اگر شب روز
 مادی بغیر خطره غیر قطب العالم گویند که سیر الی الله تمام
 توفیق استقامت یافت تمام زمانه برو قایم است
 و مراتب میانه هر مقدار که بماند نامی در کردار و جانی بدل
 گویند که حالات تبدیل میکنند و جانی او تا دگویند که بآن
 این عالم قرار گرفته است چنانچه به شمار کرده زمین
 قرار یافته و جانی غوث گویند که فریاد رس عالم است

فی الناس که مقدمه قیامت است بشنوا بشنویں
 که حصول سر است این انیت را وحدت و حقیقت
 محمدی گویند که بنین الامرین رسول است و مواج
 محمدیست و مقیمین مقام را قایم ولی خوانند که سیر فی
 الله تمام کرده و سیر فی الله تالاهایت دارد چنانچه آن
 انیت بقید و خوب در لو بهیت این انا الله گوید و
 بقید امکان در عبودیت انا عبده ادا کند و همین
 که آن حقیقت محمدی در ظهور بصورت محمد رسول الله
 ظاهرا بر گشت و این دایره بدو توسل مقوس کرده شد

در حق این موقوفه قبل است و توانا فرمود که حرکت
باعادل طبع طبیعت و شعور است و شعور بر تقویت آنرا
موت گویند که اعتدال طبع شرط حیات است و اگر حرکت
غضری با اعتدال طبع است و شعور شعور بر تقویت
بنفقت آنرا خواب گویند که النوم راحت الموت
فرمود و اگر این شعور خفته بگذرد آنرا گویند خواب دید
و اگر حرکت غضری با اعتدال طبع است و شعور است
است و بی غفلت و بی اشتراق است آنرا بیدار گویند
او من کان میتا فاحیینا و جعلنا له دورا المسیر

توسع بولایت و توسع به نبوت بشنو توسع که مست
 بولایت در نعمت الولی القریب و از ذات میج غنی
 قریب نیست که در بر مرتبه رسوست بعد از آن که
 سواهی به که فرموده است کالنجوم بایهم اقتدیتم
 اهدیتم پس ارشاد بر نوعی که ظهور باری و مبدء است
 و سلسله پیری و مریدی ازین باب در مدینه علم نیست
 ذاتی که رسول الله باو منتهی شد و او در قیامت
 بقوس ولایت شفیع الذین کرد زیرا که حکم نبوت
 در دنیا مصروف گشت و حکم ولایت یافت بغیر وی نشود

ولی بغیر نبی گردد پس ولی در هر دو امر حکم امر است در دنیا
 ازین رو فرموده اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی
 الامر منکم و در عقبی نیز شفاعت کند زان جهت
 که الولاية افضل من النبوة بشنو نبوت ظهور
 ذات رسول است و ولایت بطون او چنانچه در حدیث
 قدسی فرمود اولیائی تحت قبائی لا یرفعهم غیری
 پس در مذہب ولایت اخفا اولی تر است چنانچه نقطه ذات
 مخفی است در عالم همچنان آن ولی بے نام و بی نشان باشد
 که نه کس بیند و نشانسد چنانچه نقطه با جهت در هر

و در هر کلمه و در هر کلام نایاب منعم است و من عرف الله
کل لسانه باشد و قریبتم تا شخص بود مانند قوس احدیت
که شیب اعتبارات است بشنو قوسی که مسی است به جو
و در بهفت بنی آگاه کنند و او مانی شرع و حاصل وحی است
و برود دعوت عام فرض شد و هر که منقاد گشت بقل آورد
و بر که جزیه داد آنرا عفو فرمود و حکومت زیر خطبه خود
بداند و باد شای داین بدو مسلم گشت و و بخاتم النبیین
مخاطب شد و تا بیان وی محدث و معتر گشتند که من
عرف الله طالع لسانه شده اند و کلام امر و نهی آمدند

چنانچه

چنانچه فرمود علما و اهل حق که نبیا بنی اسرائیل
و ظهور تمام یافت مانند قوس واحدیت که نبوت
اعتبارات است که نهایت ندارد بشنو و وحی او در چهار
نوع نازل شده است و منزل هر یک در گون است
و وحی او را استی خواب است که بنی علیه السلام را متواتر
شش ماه پیش از آنکه جبرئیل وحی آورد و وحی دریم
راستیه طبع کا هی بر طبع و بر زبان دروغ نگذشت این
وحی را حدیث نبوی خوانند قل انما انا بشر مثلكم
یوحی الی اگر آن وحی طبعی نبودی و ما ینطق عن الجوی

ان هُوَ الْوَحْيُ يُوْحَىٰ بِكَوْنِهِ دَرِست اِيْدَ اِيْن كَلَامِ
 هِست كِه بِرِجْعِ نِيْز نَازِل مِي شُود وَرِحقِ سِجَانِه وَتَعَالَى
 بِقَرِيبِ نَوَافِلِ دِر وِي كَلَامِ مِي كِنْد اَن حَدِيثِ نَبَوِي هِست
 كِه ظَاهِرِ عِبْدِ هِست وَبَاطِنِ حَقِ هِست كِه مَا رَايْت
شَيْءًا قَطَّ اِلَّا رَايْت اِلَهَ فَيَدْرِي تِي هِر كِز بِهَوَا
 نَطَقِ نَمِي كِنْد مَكْرَاجِه اَز نَامِي وَحْيِ نَازِل مِي شُود دِر طَبِيعِ نِي
 وَاَكْرَايْن اِحْكَامِ بَرَاوَلِيَا، اِلَهَ اِنْعَامِ شُود اَزَا اِلَهَامِ
 نَامِنْد وَاِلَهَامِ بَر دَوَقِ سَمِ هِست يَكِي اِلَهَامِ نَوَانِي وَيَكِي
 اِلَهَامِ ظَلَمَانِي تَقْوَى رَا نَوَانِي كُو مِيْنْد وَفُجُورَ رَا ظَلَمَانِي خَوَانِد

فَاللهما

فَاَللهِمَّا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا وَبِهْ مَعْلُومِ ظَلَمَانِي هِست
 اَزَا اِسْتِدْرَاجِ كُو مِيْنْد جِي نَاجِه بِرِ فَرْغُونِ دِيَا مَانِ وَفَرَا نِهَا
 سَوِي شَيْطَانِ شَهْ پَسِ صَفَا وَفَاجِرِ جِي نَاسْتِ كِه رِوِي خُودِ
 دِر طُشْتِ بِيْنْد وَصَفَا وَتَقِي اَنْسْتِ كِه خُودِ رَا دَرِ آبِ
 لَطِيفِ بِيْنْد خَتْمِ الْكَلَامِ كَتَبْتِ بَا وَجَدْتِ فِي الْاَصْلِ
 هَذَا رِسَالَه صَاحِبِ كُلِّ مَنْ تَصْنِيفِ حَضَرْتِ مِيَا نِ خُوبِ
 . . . حَيْثُ مَقْدُوسِ اِلَهَ سِر . . .
 . العسقر يَرْطُ .
 هِر كِه خَوَانِد وَعَاطِفِ دَارِمِ : زَا نَكِه مَن مَنْدُ كِه كَارِمِ

رسنه دقیقه من تصنیف است و عیسی شکاری شکر

بسم الله الرحمن الرحيم

ه ه خلق بعد از ارتفاع کثرت عین حق است اگر لام

خلق که عبارت از ظهور کثرت است از میان برداری

و نقطه تعین از سرخا برگیری بنکر که چه ماند هیره
یعنی حق

تعین حجاب وجود است اگر تو از عین وجود دو چشم

احول که عبارت از حرف است و در کنی دانی که تعین

عین وجود حق است وجود منطبق چون از عین و صم

انحصار خود توجه بعالم ظهور کرد اول تعین که پیدا گشت کس

نام او وحدت گشت و او را حقیقت محمدی گویند و حقیقت

تعین تو دانسته و مغایرت دور کردن که میان تعین

و عین حق فهم کرده اکنون تو در هر تعین و تجلی و در هر

فهم کن چنانچه سیاهی به نسبت حروف اگر حروف کوی

هم درست بود و اگر سیاهی دانی که بصورت حروف

ظاهر است عین معرفت بود و آن وحدت را روشن

ظاهر گشت یعنی نام احدیت که ذات آن اعتبار را بر همه

اعتبارات منزله و مجرد است و دیگر بر نام واحدیت
 که ذات آن عبارت از همه صفات الهی و کیانی متصف
 اند **است** فایده که صفات الهی دو قسم است یکی موقوف است
 بظهور مخلوق و خارج چنانچه ذوق و رزق و دیگر محتاج نه
 چنانچه شمع و بصیر و قدیم و غیر آن از امهات صفات پس
 آنچه محتاج نیستند بکمال ذاتی و فناء معلق تعلق دارند
 و بنسبت را تقدیم ذاتی بر اسما و دیگر است و آنچه محتاج
 هستند بکمال جد و استجلا تعلق دارند بکمال جد اگر گویند
 که وجود باین تعینات ظاهر شد و کمال استجلا از گویند

که درین

که درین مرتبه تعینات وجود متبذره و در
 منقسم به دو قسم شد یکی صفات الهی و دیگر اعتبارات کیانی
 و تعین واحدیت بر دو در شامل است صفات الهی از گویند
 که وصف و جویی و فعلی صفت ذاتی ایشان باشد و اعتبار
 کیانی از آن گویند که صفت لازمی ایشان انفعال است **مکان** باشد
و **ی** **ه** لفظ الله و جلاله و طلاق کنند یکی در مرتبه التعین **یعنی**
 وجود مطلق است بی ملاحظه مفهوم دوم در مرتبه الوهیت
 و آن عبارت است از ظهور جمیع صفات الهی اجمالا و ظاهرا
 وجود که در جوب وصف خاص است و رب اینها گویند که آن

و حق
 و حق

و این جمیع عوالم مختلف بر تبه نفس صاف و صاف مرتبه نظام
 و این را عالم ارواح نامند و فرشته که در صف اول عالم
 ارواح است اور روح القدس گویند و در آخر او جبرئیل امین
 است و بالای این مرتبه ارواح هر چه مذکور شد در عالم غیب
 شمرده اند **دره** پس زین عالم عالم مثال است و آن عبارت
 است از صور مرکبات لطیفه که قابل تجرید و تبیین نیستند
 که از خیال منفصل نامند پس بر جس و حرکت که در خیال
 موجود است بواسطه او است یعنی اول فیض فیاض مطلق
 بعالم ارواح میرسد و از جام مثال و از جام حسن **دره**

صفت بی نقص یا به ... عبارت کیانی مفصلا
 در اسماء الهی و مرتبه ربی که از ایمان ثابته گویند
 و ظاهر علم آنرا نیز گویند پس درین بر دو مرتبه یعنی
 الهی و اعتبارات کیانی یک حقیقت جامع است و آن وجود
 مطلق است باصالت و تبع حقیقت انسانیت است
 که آدم عبارت از دست تا اینجا مرتبه ظهور الهی بود
 اکنون مرتبه ظهور خلق بیان خواهند شد اول تعین
 باعتبار خلقیت باعتبار ظهور نور محمدی است نام و روح
 اعظم و قضا و قضا کل است و او نیز از انفس است
 و آن

این

معرفت است و معرفت معنای و معرفت صفاتی
 و معرفت ذاتی معرفت اعلی عبارتست که هر فعلی که کار یا
 موجود است خواه از آن خواه از غیر آن میند فعل
 حق داند و معرفت صفاتی عبارتست آن است که بر صفت
 که در خود یا بد یا در غیر میند صفت حق داند اگر کسی گوید و
 سالک شنود گویند و بصفت کلیم تصور کند و خود را بصفت
 سمیع و اگر چیزی می بیند آنچه می بیند آنرا صفت ظاهر
 داند و خود را بصفت بصیر و اگر و هم و خفته در دل کند آنرا
 باطن تصور کند و خود را باطنی تصور کند و اگر چیزی کسی

بسم

میباید به خود را معنی داند و را قاض تصور کند و اگر چیزی
 در دست کتاب یا به چیزی دیگر بگیرد و بکشد یا قاض
 و با سطر تصور کند و اگر خواهد که ز کسی چیزی منع کند خود را
 مانع داند ممنوع تصور کند و اگر خواهد که رود چون پای برد یا بنشیند
 اسم رفع و چون بنده سم حافظ تصور کند و چون بگوید خود حافظ
 رازق و شکم را مرزوق تصور کند و چون بگوید دیکه بن
 زمان با اسم ظاهر حق خود را مشاهده میکرد کون بنحو ابد که
 با اسم باطن خود را مشاهده کند تا نهایت اگر چه این اسرار میگویم الی نهایت
 گفتنی نیست اما را صاحب منع کردن به نیت و چون بنویسد

تصور کنند که خلق را کتب به صورت حروف در وجود می رود و با
 سببی باین لباس مختلف پیدا آنچه در این باشد بجای
 ذات برقی گویند و آن کم باشد و کرا باشد و در باشد دیده
 و حی در صفات حق گویند و روح در آن گویند و سمیع آنجا
 گویند و قوت در آن گویند و بصیرت آنجا گویند چشم در آن
 گویند و قیام آنجا گویند و دماغ در آن گویند و عین آنجا گویند
 عقل در آن گویند و مرید آنجا گویند و دل در آن گویند
 کلیم آنجا گویند و زبان در آن گویند و پس از این یا خود در این
 تعینات آنجا رساند یا او زیر تب ظهور باسان رسد اگر

صفت

حقیقت بنکری خود بخود بسدین بود بخود باز
 یا را بر ساعتی آید بازار در که تا بود حسن و جانش خردا در
 کسوتی دیگر پوشد جلوه دیگر کند نظیری دیگر نماید بر طبایع که
 ظهور کالات بحق و شهود تعینات بر پیغمبر محض و مقرب
 و الصلوة والسلام علی رسول محمد و آله الامجاد و بر محنتک یا
 ... رب العباد ...

رساله دقیقه من تصنیف شد به شی شطاری قدس سره
 ز دست حاجی الحرمین قسم بن محمد علی المرتضیٰ شریف هشتم ماه محرم
 ۱۲۵۳ هجری سنوی ...

المصنف
 ملا محمد باقر
 صاحب
 تصنیف
 در
 بیان
 الفقه
 از
 آیت
 الله
 العظمی
 الخ

این رساله خلاصه موجودات

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد موجود دیگر خلاصه موجودات از قوه لفظیه او رد و مولود

او در هر مرتبه ظهور فرمود صلی الله علی محمد خلاصه موجودات

ست و علی و صحبه و ائمه و سلم و این رساله که

مسیح است بحد صد موجودات و بیانش است و خود یکی

موجودات است ز جهت که ذات محض نمی نیست که چنانچه

الکلیف

الکلیف است از لا یفین و وجود مطلق و ذات بخت

و غیب هویت میگوید که ضمیرش بخواه اشارت بر دست

و آن ذات که در مرتبه دل که علم حضور است و حضور

است چنانکه نفس با طیفه خود در من می داند می توهم تقدم

استتار و غیب است از تعین اول و وحدت و حقیقت

محمدی و در بره ذات میگویند که خالی از حکم نفیر بر ذات

قابل محض است پس دسته دو عنصر ذاتی باشند یکی قابل

از حکم ز جهت آن باطن وجود است و دوم قابل محض ز جهت

آن باطن علم است پس این قابل محض نبرد حکم و ردی می

اعتبارات که هر هر صفت و حسب است و نسبت بر مکان
 آن حدیث گویند و آن عین وحدت است از نسبت
 و بعد دوم ثبوت اعتبارات که هر هر صفت و حسب مسلم
 است و بر مکان هم هست از قوس حدیث گویند
 و آن عین وحدت است از نسبت باطن علم درین مرتبه
 حقایق این اعتبارات اصلی گویند و حقایق کونین شواهد
 ذامیه خوانند و آن ذات را شامل شئون کلی و اعتبارات
 اصلی است باین بر دو اعتبار ثبوتی و نفی در هر دو
 تعین ثانی و ثبوت و حقیقت نسبی و دیر اسما گویند

دو مورد

که صورت وحدت است و تعین ثانی و نیز دو اعتبار
 ظهور و بطون از جهت یک که ظاهر است و حسب و صفت
 اوست و باین کلی حقیقی است که نظر بر دست است و از
 جهت آن باطن و خود قوس ظاهر وجود میکنند که گفت
 ثبوت اعتبارات و کثرت که حقایق الهی است با حقیقت اسما
 متعدد را الله خوانند که نظر بر قوام محض است پس درین قوس
 دو قوس وحدت است که احدیت ظاهر است و واحدیت
 باطن وین تعین ثانی را از جهت اعتبار دوم که باطن است
 و امکان از لوازم اوست کثرت حقیقی است که نظر بر قابل

محض است از آن جهت آن باطن علم را قوس ظاهر علم میگویند
که تحت ثبوت اعتبار آمد و این بجای کلی جمیع را اعیان ثابت
را که حقایق کونی است حضرت اجسام گویند که نظر بر ذات
است پس درین قوس هر دو قوس وحدت اند که وحدت
ظاهر است و احدیت باطن پس اعیان ثابت مرات
وجود عام شود وجود عام شود وجود عالم بخصوصیت
ایشان ظاهر گردد وجود را بهر اسمی در اسمی ظاهر کند و خود با آن
عالم مسمی بود و آن عالم را انسان کبیر نام نهاده اند و دوم
علیه السلام نسخه آن عالم است و درین مراتب غلط کرده

گویند

که روح را جسم گویند و بعد را الله خوانند آرا که فرد زنده
گویند که در مراتب غلط کرد بشنو این هر دو تعین که وحدت
و الوهیت است غیر مخلوق اند و تعین که روح و مثال
و جسم است مخلوق اند این عالم کون که اسم سوایت غیر
بروی اطلاق کرده میشود بر دو قسم است عالم لطیف آن
عالم ارواح و عقول و نفوس و ارواح تفصیل روح ابوالارواح
و عقول تفصیل عقل کل که مظهر ذات است که اول است
خلق الله عقلی فرمود نفس تفصیل نفس کل که مظهر سما است
من عرف نفسه عرف الله تفصیل نفس المجدیه فقد عرف به

و آن بر دو بابین چهار متعلق طبیعت کل و جوهری است و کل
 کل جسم کل این شش حضرات ارواح که روح انسان
 کبیر است و این را عالم ملکوت گویند و عالم کشف آن
 عالم اجسام که جسم کل است از محیط عرش تا مرکز خاک
 آن عالم را اجسام بر دو قسم است جسم لطیف و جسم
 جسم لطیف را مرتبه مثال اسما گویند درین مرتبه عرش را
 مرتبه مثال ارواح گویند سطح بالا و عرش متصل است
 بعالم ارواح است و کرسی را مرتبه سیاه گویند که بر دو
 سطح کرسی متصل بعالم اجسام پس عرش و کرسی هر دو را

مرتبه

حضرت مثال مطلق گویند که دل انسان کبیر است و آن
 دایره است و آن دایره است از نقطه که مرکز آن
 قلب انسان کامل است و آن جسم با بسیط علوی است
 یا سفلی علوی چنانکه افلاک و سفلی چنانکه عناصر اربع
 و علوی یا منیر باشد یا نباشد و کبیر و اگر نباشد افلاک
 و جسم کشفه نیز ترکیب خوانند که جسم انسان کبیر است
 اگر آن جسم را نشود و ناما نباشد آن جسم را معادن گویند
 چون زرد نقره و لعل و فیروزه و اگر نشود و ناما باشد و جنبش
 و حرکت نباشد از انبات خوانند چون درختان و گیاهان

در جنبش و حرکت باشد و نطق نداشته آنرا حیوان غیر نطق
 خوانند چون فرس و فیل و اگر نطق باشد آنرا انسان
 خوانند پس مردان بر نفس با طقه آمد که ضمیر انیت سوی
 اوست من عرف الله فقد عرف ربی به اشارت
 بدست زیر که جمادیت و نباتیت و حیوانیت درین
 بر سه کل تا که وجود منقسم کرده جماد و نبات و حیوان هیچ
 یک موجود نباشد و آن وجود مطلق را که در علم حضور سی
 حصول شد و آن انیت بین الامرین رسول است
 اورا الوهیت انی انا الله کو بدو در عبودیت تابعند

او که بدست چنانچه صاحب کشف در فرمود است چو منشی مطلق
 آمد و اشارت بلفظ من کند از وی عبارت اگر این
 است بصف یا باضافت ملحق است از نفسانیت
 گویند و نفی برین آمده است که من شاه یا من که ایا من عالم
 یا من حامل از لفظ من که دانستی خود هست چنانچه صاحب
 تزیینت الامواح فرمود که دیدن غیب و دانستن خود بزرگوار
 قصیدی این سخن چند ابیات فرمود است تا بهر شست
 چنانکه همراه است خاک آنکس که از خود آگاه است کور
 در میان این مشک است یوسفی در شیب این چاه است قشک

نظریک لفظ برایت نفس با حقه قرار گیرد که بخودی عبارت
ازوست بغیر خطره طلاق که خودی و نفسانیت است آنرا
ولی گویند که در خود سوی انیت مطلق راه یافت چنانکه
شیخ سعدی فرمود **بیت** تو تا ما خودی در خودت راه نیست
ازین نکته هر بخود آگاه نیست اگر برین انیت یک خطه
بغیر خطره استغراق شد آنرا ولی گویند و اصل مانند
و صاحب دل خوانند و مرا بتهامیان جانی ابدال گویند
و حامی او تا دو جانی عوت و در قیاس شب و روز درین
استغراق مایه قطب العالم کبی او خلاصه موجودات شد

که ل مع الله وقت فرمود که در زمانه جز وقت موجودیت
خواه آنوقت با فی باشد خواه مستقبل هر حال وقت او را
مع الله بود این دایره وجود را در تمام کرد در و پنجاه
جمع اند که اول از وجود مطلق در حضرت وحدت مولود او شد
و مولود دوم در حضرت الوهیت و مولود سوم در حضرت
روح و مولود چهارم در حضرت مثال و مولود پنجم در حضرت
جسم و در مرتبه که این پنج حضرات جمع اند و آدم علیه السلام
خطاب است از مولود خلاصه موجودات شد که غفر
ای انسن لای
محمدی است صلی الله علیه و سلم چنانچه در اسما و صفات

واجب چنانکه از حضرت
پنج است از آن اوجات
نیت تمیز به طریقی مثال
ولی حسن و کمال
در این عالم

ت مطلق ظاهرند و همچنان از فکر خوب محمد بنیست درین
 که تاریخ مود خدا صله موجودات ظاهرند و خوب
 خوب برآمدنم های سال صریح اسما که خوب نمودی بوجوب
 هر یک هزار چارده اتمام صبح آن شب است صبح دوازدهم
 و جب خمس صبح بیست و هشتی که در موجودات موجودی
 آن عین مولود خلاصه موجودات است بالا نهایت
 که عالم تفصیل است و او اجمال عالم چنانچه میوه در تخم
 و تخم در میوه نمود درین مقتضا خواستم که مولود خود کریم
 ناکهان در باطن ملا واسطه دارد که خوش ازین هم مولود

خلاصه

طالع موجودات است که تو مود و خویش بنداشته
 با خوشی از دلم آمد ندا در گوش خوش خوب با بر یک یونایخ
 مولودت خوش ^{بیده} طایب راه اصلی که فراصونی گویند
 ارکان طلب است چیز است یکی طهارت از خارج چنان باشد
 که اور هیچ پیوندی و تعلقی بظاهر با هیچکس نمانده باشد
 با همه بریده باشد و از حقوق شرع برد متوجه نباشد چون
 شب را دید طمع بآید و نباشد و بخون روز را آید غم شب باشد
 و نخست جمتش موجود ننماید مگر او جدا و ندانم و وجود متوجه
 بدو کرد و قصه موسی علیه السلام مود اینست که فرمان شد

یا موسی ز عفت شتر خرابی بانگ دیک خواهی راجه و چهار
از داخل این بود که پس از امیلی و محبت و عه و تی مانده با کس
باشد و ز جمله خطبه ها و نه تبار روی گردانیده باشد و بیاطل
مضار و مفاع از خلق ساقط گشته و چون غیار را باطل
بریده گشت طهارت و خل حاصل آمد بعده شغل باشد است
مطلوب از سلوک شریعت و طریقت نیست تا باکی از
خارج دست ندهد بر باکی باطن نرسد و تا باکی از باطن
حاصل شود شغل باشد دست ندهد و شغل باشد معامله
البت میان بنده و خداوند گزینش و خواندن معلوم
نشد

نشد و در صحبت صاحب دولتان معلوم کرد و طهارت
خارج طهارت صغری است و طهارت داخل طهارت کبری
است و این هر دو طهارت بمنزله و منو است و شغل باشد
منزله نماز است چون این طهارت دست داد نماز بی رکوع
و بی سجود دست داد چنین کس اگر راه می رود در نماز و اگر
نشسته است در نماز و اگر غلطیده است در نماز و **ن**
نمازی میکند ارم در حراب است که روی بنی رکوع فی سجود است بن
نماز نماز باشد گویند حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم
ازین نماز چنین خبر داد که بوبکر وهو فی الصلوة الانبیاء

این رساله آدم بهوش
فرستاد

یصلون فی قبورهم اشارت برین است این فایده را
برآوریم بگوید یا بسید که مجموع راه سالک است و جهاد
از عالم تصوف بدین مندرج اگر توفیق دست دهد در این باب

وقت بعین حضرت رحمت

قیام و قعود و تکبیر و میت : همه محو است در عین میت
نماز خلق تسبیح و سجود است : نماز عاشقان ترک سجود است

بسم الله الرحمن الرحيم

در این کتاب که در بیان احوال و سیرت ائمه است
و در بیان احوال و سیرت ائمه است
و در بیان احوال و سیرت ائمه است
و در بیان احوال و سیرت ائمه است
و در بیان احوال و سیرت ائمه است

بسم الله الرحمن الرحيم

بدانکه شروع در سبک که طریقه اول از ذکر لطیفه قلبی است
و لطیفه قلبی زیر پستان چپ دو انگشت درین لطیفه
تکرار اسم دات میفرمایند و هم صورت لفظی اسم منظور
نظر در مضغه دل میکنند اما به نیمی که در تکرار این اسم منظور
نظر بعین دات جامع کلمات بی کیفیتی محض باشد در تکرار

و در این صورت هم با نطق لازم
و در این صورت هم با نطق لازم
و در این صورت هم با نطق لازم
و در این صورت هم با نطق لازم
و در این صورت هم با نطق لازم

بجای استغفار سالکها و تقوا را بخوبی بداند آنچه ضروری است
لذت و جمعیت در ذکر می یابد که بید شود و حب غلبه کند
و نفی و ثبات بکیش و میفرمایند و تکرار این نفی تکرار
است و قوت ذکر قلبی نیز دست میدهد و بعد ازین ذکر لطیفه
روحی بطوری که در قلبی گفته میفرمایند مقام لطیفه روحی زیر
پستان راست است دو انگشت تکلیات و فن درین موضع
ذکر است اگر دست و به داما جمعیت و لذت مطلوب است
که ضروریست بعده در لطیفه نفسی در ناف و ذکر لطیفه
در سینه و ذکر لطیفه اخفی در پیشانی و ذکر لطیفه اخفی در دماغ میفر

نند
نند
نند
نند
نند

تجلیات و فنا درین مرتبه کسب استعداد سالک روی
میدهد و آنچه ضروریست در قلبی و روحی گفته شده چون
لطایف با اسم الله نور پذیر شدند این را سیر لطایف مگویند
و بعد از نظر جامعیت از اخفا تا قدم در هرزره وجود
نظر میفرمایند چون هرزره وجود خود را ذکر یافت این
را ذکر سلطان می نامند گاهی ذکر سلطان چنان علیه
میکند که هر وجه نظرافت و هر چه بسیم و شنیده میشود
و هر چه حاسه لمس و ذوق باو تعلق گیرد ذکر اسم الله بخا
خواهد یافت بعد از آن سالک مستعد است تکرار از لطیفه

بیاد

بیاد داشت اسمی مبطل نمیشود بهیچ اسمی اندر او بر
لطیفه بلکه در کلیه خود محض بمقد صفات نورانی و صفا
می یابد و در مرتبه این یاد داشت نیز نفی و اثبات بعلم
طبیعی می فرمایند و بانی ضرب و حبس دم باشد یا نباشد
اما نفی و اثبات به اسم الله مثل یاد داشت می کند
چون این مرتبه بی حرف و صوت بصفاي حضور اسم
دست داد ذکر جسدی تمام شد مگر متضمن ذکر روحی ^{خصوصیت}
این طریق نیست که سالک درین مرتبه بغلبه جذب
ترکب امور شیطانی و ماطایل نشود محض متابعت شرعیه

عقیدت و عبادت مستغرق باشد و کردار درین مرتبه بسبب
 ظهور عجایب مغلوب بی یابی شد این تمام ظل ولایت
 خاصه گویند بعده شروع از ذکر سیست بگو هر روح ضمن
 مراتب جسدی تعلق دارد و آن حضوریت مسمی است
 بی لفظ و حرف و جهة و مکان و فوق و تحت چنانچه لایق
 جناب اوست این را حضور مسمی و یادداشت خوانند
 خصوصیت طریقه درین مرتبه تنزیه محض کفوری کیفیت
 مشهود محض است اگر چه در طریق دیگر ابتدا توحید
 وجودی و غیبیت میکرد چنانچه علام شیخ ابن عربی

فلسفی

قدس سره و متاخرین دیگر اکثر ازین خبر میبردند درین مرتبه
 تصرفات بحسب استعداد سالک رو میگردانند آنچه ضرورت
 قطع از تمام در عین مشهود مطلوب و مستغرق تمام
 است و تنزیه محض بقا و ذات و صفات خود بود
 حضرت مطلق این مرتبه را تارمانی که تنزیه مشهود و منظور
 نظر باطنی است حصول باقی است ولایت خاصه می نمایند
 و همین ولایت در اصطلاح در اصطلاح حضرت ایشان
 قدس سره ولایت صغری می فرمایند چون بفضل الهی
 توجه اشاره که از تصرفات خیال است مفقود گشت و بنا

در طریق تسلک طالب درو طبع و تنزیه است یعنی تصرف و کار بکنش بدو در این
 نهایت در مراتب اثر توحید و توحید اوست و حصول معنی یحیی و یحیی یحیی یحیی یحیی
 بخورد که آنرا حافظ اعتبار کرده اند حصول آن در اخلاقی رسته نیست و از جایی که حواس را

یاست متصرف ولایت اخضر سفر یابند و چون در اخضر
معلوم نیست بلکه سبب مجهول الکیفی خود مفقود است
لهذا کیف آن غیر معلوم است لهذا این ولایت را ولایت
مجهوله خوانند سالک بقدر قوت خود بعلم عامی از فضل عالم
موجود گشته از سعی کار ناانجا رسانیده فضل خاص بیاید
تا منظریت علم واجب برانتب و انکشاف حقیقت انسان
عطا فرمایند تا اطلاع بر توحید محفی یا فیه ازین مرتبه عروج
نماید و بی توحید حقیقی که موقوف بظهور علم حصولی کجایاب
قدس و حضور علمی است مشرف گردد این زمان توحید معلوم

فدین

خواهد شد و بی توجه خود را حاضر جناب بی کیف حقیقی ^{تعیین}
حرف خواهد یافت بعد معلوم خواهند ساخت که این ^{حضور}
من بی علم عادی من بحضور علم واجب است که عالم جمیع اشیا
به توحید است در مراتب حقیقت انسانی یابد و عروج برتر
حقیقت انسانی بفضل الله سبحانه خود بخود برکت حقی
مرتبه دست دهد فضل محض است و لا بعلم مرشد
نظر باطنی عروج از مراتب تکثانی نموده اطلاع بر حقیقت
انسانی خواهد یافت که این مرتبه اول در ضمن نور اول
بی حجابی محض در تبع نور اول محمد مصطفی صلی الله علیه و آله است

این مرتبه علم حضوری و حضور علمی را بهره دری از کمالات ذات
 انبیا خوانند و درین مرتبه چنانچه مظهریت صفت آن علم
 بسالک نصیب شده همچنین مظهریت جمیع صفات ذات
 اجمالاً تفصیلاً تمامی صفات خود را شرف یاب خواهد یافت
 و بعین بی توحی محصور محسوس خود را و غیر خود را ذاتاً و صفاتاً
 مظهر کمالات ذاتیه و صفاتیه واجب باطلاق محسوس و کیفی
 صرفی شایسته در تشبیه خواهد یافت و نظر او بعین حضور
 ذات بی کیفی مظهریت غالب خواهد آمد و چون از این مرتبه
 غالب وصول صفات سبب پس بفضل حد اگر معلوم گردد

که از

که ذات ذاتیه بقا لمیات ذاته خویش علم است و صفات
 قالمیات ذاتیه او شده تعین او بی توحی محسوس در عین
 فکر و تحقق مظهریت خروج گردد محصور صرف ذات جامع قالمیات
 بحقیقت نایافت شرف گردد بجائی علم باشد بایان
 باشد حاضر شده درین وقت از کمالات نبوت محمد
 مصطفی صلی الله علیه و سلم بهره یاب خواهد بود و اصل ذات
 جامع صفات خواهد بود عزیز من رسیدن بکمالات
 ولایت انبیا و نبوت انبیا علیهم الصلوٰۃ والسلام
 نداند که دقت و ماریکی بن مراتب از تسکینات الاسرار

واضح میشود اگر چه تفصیل طلبه ذلك فضل الله

یوتیه من یشاء

تمام شده سالام نبوی

قدس الله

سره

این طیفه از نور
در جانب چپ است

بسم الله الرحمن الرحیم

تفصیل افضلیه احسنیه نقشبندیه آدمیه قدس الله

اسرارهم الا قدس لطایفه سته

جانب چپ تحت لیسان متصله او نور سرح مختص

۱۰۰

دو طیفه روحی جانب راست فوق لیسان رست

متصلا او نور سفید مختص است

سره متصله او نور زرد مختص است

وسط سینه و وسط هر دو لیسان او نور سبز مختص است

در طیفه خفی فوق چپه متصله او نور سیاه مختص است

در طیفه اخفی عین و وسطه فرق او نور سیاه تر

مختص است نفی و اثبات نزد خواجه بزرگ قدس سره

در طیفه قلبی استعمال میکنند نزد خواجه احرار قدس سره

شروع از طیفه نفسی میکنند و در بالا الدر بلطیفه خفی

میرسانند و لا اله الا الله را از لطیفه اخفی شروع کرده بهمان
راست بلطیفه نفسی ختم میکنند و نزد حضرت جبرئیل
دو نوع است صغیر و کبیر شروع از لطیفه قلبی کجای حبیب
بلطیفه اخفی میرسانند و لا اله الا الله را از لطیفه اخفی شروع
کرده کجایب راست بلطیفه روحی آورده ختم بلطیفه قلبی
کنند و صغیر شروع لا اله الا الله را از لطیفه قلبی کجایب لطیفه
سری در روحی کرده میرسانند و لا اله الا الله را شروع از لطیفه
روحی کرده و البس بلطیفه قلبی ختم مینماید و این مراتب
لطایف هسته و نفی و اثبات را یاد کرد میگویند و لازم یاد

رد بازگشت است و بازگشت آنست که هر بار که اسم
ذات یا کلمه ضمیمه من گوید از عقب او بدان تیشه که حد
مقصود من تویی و آباد شدت آنست که نظر با حق را
بر لفظ الله که در لا اله الا الله است کار دلی ملاحظه
شش جهت دلی ملاحظه ملاحظه فارسی و عربی و لازم
یادداشت نگاه داشت است که عبارت از محاسن
رجوعیت است لی گفتن زبان و قربت و اقربیت
آنست که حق سبحانه را موجب حسن اقربیت من
حبس الوریق قریب تر از شاه رک ملاحظه و تصور ملاحظه

باطن نماید و شهود و حضور است که الله تبارک و تعالی بخواهد
هو الظاهر وهو الباطن ظاهر و باطن خود را ملاحظه
نماید و تصور انکار و محسوس خاص آنست که خود را نسبت
بحق تعالی کاملست بین بدی الغسال ملاحظه نماید
و تصور فرماید و بعضی خواجها تفسیر بوجه دیگر میکنند
که لقیل بین بدی المركب کالنار فی بد الباز یا
و صور متخیله آنست که نظر هر دو چشم بر هر مخلوق ما
سوا الله که بیند عین حق تعالی آن مخلوق را از متخیله
بیند از و تصور نماید و این سلوک بر سبزی واجب است

داشتند

و اشتباه باشد و سیر کندی لازم است و خلوص متخیله آنست
که نظر هر دو چشم بر هر مخلوق که افتد نگارد بموجب
فوق حق گرفت عالم را تمام ندیده بکشت تا بدانی و السلام
حق و نور حق را مکاشفه و مشاهده نماید و مخلوق از نظر غایت
نماید و این را نیز سیر مذکور لازم است و این بر دو سلوک
سلوک انبیا است علیهم السلام و هر دو چشم مستقیم
بلطفه مدرك لطیفه سبع انسانیت و وصال سالک
بهین لطیفه منوط است و این همه سلوک مذکور علت
غائی حصول نسبت نقشبندی است و آن جذب است

که از طرف کف پای هر دو پای بطرف بالا جهد تا فرق سر ظهور
میکند عاقبت بخیر باد **ح** کل یوم هو فی شان چه شان است
چه شان یعنی اوصاف کمال تو نداری پایان جلوه حسن ترا
غایت و پایانی نیست هر زمان جلوه دیگر میشود از پرده
عبان این کلمات قدسیه حضرت خواجه عبدالحق غجدوانی
است قدس سره پوشش دردم نظر بر قدم سفر در وطن
خلوت در انجمن یاد کرد باز گشت نگاهداشت یادداشت
وقوف زمانی و قوف عددی و قوف قلبی پوشش دردم است
که بر نفس از درون می آید باید که از سر حضور باشد و آگاهی

و غفلت

۸۳
و غفلت بآن راه نیاید و نظر بر قدم آنست که سالک
در راه رفیق و آموختن در شهر و صحرا و همه جا نظر بر پشت
پای او باشد تا نظرا بر او نگردد نشود بجائی که نباید نیفتد
و سفر در وطن آنست که سالک از صفات بشری بصفاتی
ملکی و از صفات ذمیمه بصفات حمیده انتقال کند خلوت
در انجمن آنست که بظواهر با خلق و بیاطن با حق سبحانه و تعالی
باشد یاد کرد ذکر لسانی یا قلبی است باز گشت گفتن او
خداوند مقصود من توئی و رضای تست این کلمه نفی کننده
خاطر با هست او را از نیک و بد تا ذکر او خالص نماید نگاهداشت

آن مراقبه خاطر است که غیر بخاطر او نگردد و یادداشت آن
دوام آگاهی است بحق سبحانه و تعالی بر سبیل ذوق و قوف
زمانی تر و صوفیه عبارت از محاسبه است و قوف عددی
عبارت از عدد است در ذکر قلبی برای جمع خواطر متفرقه
و قوف قلبی عبارت از حاضر بودن است یکایک حق
بران وجه که ذکر را هیچ بالیست غیر حق نباشد من موافقا
حضرت خواجه علی رامینی ملقب بخواجه عزیزان قدس الله
سره و گفته اند که چرب بخور کار نیک بکن حضرت شاه عالم
محبوب عالم کجراتی میفرمودند که سر که تا طعام مرغن

دلگیر کند

وسیر شود قوت جذب آنجا خواهد شد و حضرت خواجگان
می فرمایند قدس سرار بهم اجماعین که اندک بخورد ولیکن چرب
بخورد تا وقت خالی بودن معده کار خوب تواند کرد

تمت تمام شد رساله نقشبندیه

دبیر رجب المصطفیٰ حبیبی

البنوی صلی الله علیه

و سلم

[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side]

21544
12/5/12